

M. Caja L. 20

VHSS_68

1.

Quadragesima

Cristau queiaq jaquin eta comprehenditu bear dutena, salvaciau irachi nay
 badute, da Sacramentu Santuen doctrina, eta orregaitie iqarsteen nais au-
 ben esphicacina xui aditcera ematera: Sacramentu Santuen doctrina ondo
 jaquin eta comprehenditeas dequn obligaciaren gaitcan qu conveniteas,
 Trentos Concilio Santuaren Catecismuac esaten digu, Doctrinae laupar-
 teac Cristau queia ondo jaquin eta comprehenditu bear baditugu ere, Sacramen-
 tu Santuen gaitcaco laugarren onre esatcen duela Mairuagandie em-
 penu particular bat iracustean, eta aditcallegandie icastean eta com-
 prenditecan, ez baxarri Sacramentu queia conuquiro dagoguen
 doctrina, baicican baita ere Sacramentu baicitac Sacramentu au er-
 recibitu bear duenagandie esatcen duen disposicima; Sacramentu ba coi-
 tzaren efecto edo frutuac, eta Usa ama santac Sacramentuac equi-
 teco eta bere semeai emateco icentatean dituan cerimonia sagradu-
 ac; an queia exagutu, icasi, eta comprehendituro quertatu gaitcan
 bear becla oco errecibiteco, eta Sacramentuac esatcen duten onleco
 quertaera errespeto eta devociuarequin errecibituro, atera ditragun
 ostatie fruturo ugarienac; eta queyago gai onen gaitcan convenitu
 gaitcan esaten digu Catecismu onen berac laugarren doctrinae
 partean, que jaquin eta comprehenditea dala Jaungoicuae Cristau
 queia i ipico aguintea, eta aguinte onegandie sorten xarquin
 utilidadeac quereat prochu andicac, eta arraroyarequin au Cate-
 cismuac esaten digu, bada Trentos Concilioa Dion becla, extago
 virtutero, extago justificaturo Sacramentu Santuen medioz
 baicic; eta ala graciaco estaduan anima ifintea, gracia au ani-
 man mantentea, eta peatragaitie gracia galdu badequ gracia au

Serrero animari biurtua da Sacramentuen medior Tanguicua e-
quiten digun paregabea meseda. 7 Eto cer besteric bea dequ gurao
eta familiaa biurtua, que gueroa aurrenengo exemplo ematen dequ-
ta, que familiaa Sacramentuaa errecibitua sarri biurtua?

Sacramentuen explicatuaren asieran doctrinaa liburuac esaten du: sarri
Sacramentuetatik leudaricis bostac dirala necesariac, obraa edo deuea er-
recibitu bea diranaa, eta ecin salua ditekuala quicua desprecioa erreci-
bitu gabe uaten baditu, beste biac vorundatecuaa dirala: bay Cristuaa,
necariac dirade bost aurrenengo Sacramentuaa edadea eta disposi-
cua duten Cristau quicentat, baina oca errecibitua dequ obligacua
eada berdina, bada batayatu gabe arquitea diranentat, bautismo
Santua ^{eta} bautismo Santua errecibitu exquero peccatu mortalean erori
diranentat, penitencia, dirade premia ain andicua, nun Sacramen-
toa obraa edo deuea errecibitu gabe exdu inoro cer pensatu salua-
cioric consequitua; ain etua espada ore Communio Santua errecibitua de-
qu obligacua, premia andicua da, bada Temeritoc bea eta Elisa ama
Santac Sacramentu au dempora icentatueta errecibitua a quiten
diquite; Confirmacua eta Extrema-uncua errecibitu al ditekuala ex
errecibitua requin equiten zayon menospreuagaitic, eta menospreu-
onequin equiten dan peccatu mortala gaitic, necesariac edo premia-
cuaa dirade ore: onqui bada doctrinaa liburuac esaten du sarri Sa-
cramentuetatik aurrenengo bostac dirala necesariac, eta beste biac
vorundatecuaa, bada ondo daquiruten becala, inoro exdu escondua
ordenua itatec obligacioric; baina nota Elisa quicent dan Matri-
moniuaren medior, eta ordena Sacramentuaaren vitate Elisa
gubernatecua bearrac diran Ministro eta Sacerdotiac equiten dikan,

Cristian bacoitrac Sacramentu oec errecibiteos premiaric expadu
 ere, Elicea quiciarentrat chit bearrac dira; eta inore au dudatu ez
 decan doctrina au fedecotrat erabagui suen fentoro Concilinao
 itz oetan = Baldin inore esaten badu leque berrio Sacramentua
 ez dirala betico osasuna iristeco bearrac, baicican adperrac, eta oec
 obrar edo deieoz errecibitu gabe fede bacarraren medios betico oia
 sun au conseguitu ditzequela justificacioz graciaen medios, Sacra
 mentu quiciae Cristian quiciarentat prebuarren ez padira ere, itan
 dedilla Escornulgatua.

Ondela Sacramentua errecibiteos necndadea eman ondoren dió Doctrinao can
 tillac, Sacramentua dirala senale batuaie instituitu edo equin cituenac Te
 sueristo gure Saunac emateos guri sequin bere gracia eta virtuteac, edo cla
 ruago nai badelante; Sacramentua dira, senale iusgarri edo aginri ba
 tuaie Teueristo gure Saunac ifini cituenac, artaraco erubideac edo potesta
 dea duten Monistroac aplicatu ditraten quiazonai itz icentatu batuaie
 quin indar eta virtute ain andicua, nun senale sequin batuaie sorten
 dute quizonagan gracia santuaren doay miragarria. Emendie aquiri
 da Teueristo gure Sauna Saungico eta quizon equiazua, dala Sacra
 mentuen fundatralla, ceinaren eriotra eta pasio Santuaren nure
 mentu neurrigabeac dacarde Sacramentua duten indar eta virtu
 te quicia: Eta ala galdeturic S.^o Ambrosioe cin dan Sacramentuen
 fundatralla, berac errespuesta ematen du emanaz; fundatrallé au
 dala gure Precentorea, cerqutio nota Saungicotasunarena dan ba
 carric quizon quistoa oia iaitea biurttea eta au equiten dan Sa

oramentuen medior, eta nola oec au equiteco duten indar eta virtutea
taacarden Jesucristoren pasioa merituetatic, preciso berac izan
bear du ere Sacramentuen fundatailla; eta ala fedeco trat erd-
baqui zuen Frontoco Concilinao doctrina au ita setan = Nor bai-
teo erango balu leque berrico Sacramentua ex dirala Jesucris-
toe fundatuac, izan dedilla Escomulgatuac.

Bana ain premia eta prochu andicua diran Sacramentu Santua errac edo
cinea errebiticoa proporcina duqui dezan, dispositu zuen Jesucristoren
guganao amoris paregabea, Sacramentuen emallea izan citecela
Apostolua, eta oen ordorengo artaraw potestadea eman cien berte Eliza-
co Ministrua, cinao Jesucristoren icenon, eta equiten dituate Sacra-
mentua, alaw moduan ^{er} cin imagina dituegan gaistoena balira ere,
Elizac oec equiteco eta emateo icentateen dituan condicio eta circum-
tancia gordeten badituate, equingo lague onetan sacrilegioc pecatu
irugarria, bana Sacramentua errebitico dituenac frutu onac lo-
gratua bituague, berac bere aldetu bere disposicio charragatic traba
edo impedimentuic ifinico espalu. Consideratu erazute emen Jesu-
crista gure Jaunaren guganao amoris paregabea! Bana Jesucrista
ren guganao amoris au nun inun bana obeto aquiri dan, da nere
iritegan Sacramentua ifiniceo Jaun onec iduqui zuen motiruan, ba
da motivo au gogortea deritrat arco dala humillaturic quizona ain
beteranaco amorua aquetoen dion Jaungoizuanen aurrean, oistaco
graciaric ugarienac ematean bere vicitra gucia empleatu dezan
ifini cituan bada Jesucristo gure Jaunac Sacramentu Santua, quizo-

naren entendimentu labor eta argalac espiritualac eiran gauzaco eza
 gacha eta comprehenditara igo eirin ceraquealaco, sentiduaguin icusten
 dituen gancen medior expado, argaitic eman cirquinun sacramentu ba
 truce sentiduaguin icusten, aditen^{eta} icuten diranac, senale oen me
 dios igo dexan gure espirituaic ocquin ematen ^{et} cirquinun gracia eta
 doayen exaguerara, ala dio S.^m Iuan Crisostomoc = Espiritu purua ba
 cina quirona dio Santu onoc, espiritualac alde quietatic diran gra
 cia eta doayac emango cirquinun Taungoicuaic, baina nola espiritua
 dan zure corputzarequin alcartua dexun anima, ematen dirquinu
 bay Taungoicuaic gracia eta doay espiritual oec, baina aquiri diran
 senale batuequin estaliac; quenteco onela gure entendimentuac
 idugu ceraquean duda bere Divina Magestadeac equiten dirqui
 nun esquinac sinistean, eta ala uti nai cirquinun sacramentu
 tan senale batuec izan citecen esquinu dirquinun gancen prenda
 segurua.

Yfiri cituan Temeritoc Sacramentuac, dio S.^m Ambrosio andiac, idugu ceran
 quironac bere estuctan bere animari orasuna ematic, eta orasun au ani
 man mantentecw erremediocificacena berac nai zuenean erremedio
 ocquin valistu edin, bada oen rocorru gabe, i Nola zan posible quiro
 narentzat Jesuchristoren pasio eta exortacio mercaimentuetan parte
 idugitica? Nola zan posible quironarentzat, edo inocencian vici ia
 tec, edo inocencia galduric berrin inocencia au bereganatic? Yfiri
 cituan ceraitic gure naturalera argalaren premietara ^{bere pausac} zuzendu nai izan
 Iuan Taungoicuaic, ex bacarric, fide, esperanza, eta caridadearen medior
 berarequin alcartu quindecela, baitican baita er...

cartu citicela eren artean quizonac, Eliza baten miembruac becela, aquiri diran senale batuequin: senale oec dirade Sacramentuac, cenaguin riniste batuea quizonac aquiri diran taro vequin berrira alcarreguin lotutan queran Eliza deritzan corputa aquiri bat equiten degula.

Yfiri cituan Terucristoc Sacramentuac, oec errecibitearequin conferatu eta publicatu dexagun gure fedeo quizonen artean, confesatu eta eragutu gaitzan guero Terucristoc gu bere sembraat bere aitaren aurrean, fundatu cituan oen medior pirtu cedin gure fedeo, eta iracaquin cedin gure alcarreganaco amorina, corputa baten partea cenaren burua dan Terucristo, Cristian quiciae queran becela, eta ifini cituan arguemic Adan inocentaren obediencia provatu zuen becela, provatac ere onela gurea, eracutzi eta aguintearequin guri Sacramentuen medior eta ex gure antojura billatu bear degula Laungoicua: Oec dira Terucristoc Sacramentuac ifinteco idugui cituan motiunac, quiciae gure oneraco, quiciae guganao amurriagandio sortuac, quiciae gu vetico zorionecua equiteco bere vici biquin eta goxoagandio jatorria dutenac: Zorionecua sequin aprobechaten dan quizonac! ¿Bano consideratues ote ditugu motivo onec bear dan becela? Ah! Motivo onec bear becela consideratues baquin durque fede vici errespeto eta modestia andiaquarequin oetara allegatuco quinateque; sarriyago Sacramentu Santuen iturrian gure animae garbitcera etorrico quinateque.

Bano ex dexagun pensatu, nere Aditallac, Sacramentu Santuac sarrirrecibitean daquala bacarric gure zoriona, ultra valio du sarrisacramentuac errecibiteac ondo dispmitturic errecibitean ex paditugu, ex guntu salvatues sarrirrecibiteac, frutuarequin errecibiteac bai

die; bano orregatican ere sarri erreceibiteca procuratu bear dequ, bada
inoro ecin ucatu deraqueon gauza da, sarri erreceibitecas dispoñiteen
gaituala ondo erreceibiteca, neque ondo erreceibiteen dituen becela
quechitan octara allegatcen danac. Alcequina equin bear dequ bada
Sacramentuac sarri erreceibitecas, eta gure aguintearen aspian dau
denac sarri octara biraltecas, bano biratdu bano lenago eracutri
bear diegu lenago artanaco bear dan quartaera, ez quera onetaraco
contentatu bear itceris doctrina purca bat oei eracustearequin bo
carric, emperu artu bear dequ ere buruetan sartzean, beren vici
testan itxartean, bear becela Sacramentuac erreceibitecas eraman
bear dituen disposicio quiciae, logratu ditraten ondo oen efecto eta
structuric regularitac.

Sacramentuen artan aurrenequia da, apreciagarri eta miragarri ura, cina
ren medioz quentcen dan Adonagandic eredatu quenduon pecatu originala,
eta beste edocin pecatu bera erreceibiteen duenagan arguñiteen bada, eta
pecaturic erpadu erreceibiteen duenac, queñiteen dio animan gracia Sanctua:
ala Feracusten digu S. Agustina eñonar; batayaten danagan betateen da
ura, eta eraten dira Sacramentuari datorquion itrac, eta une artan ber
tan garbiteen da bere anima pecatuetatic, eta orobat quertateen da
beste Sacramentuquin, eta ala quiaquitic fedecotrato erabaqui zuen
Trentoco Conciliuac eñonar; Fedeco equia dala Sacramentu quiciae
duteca virtutes, indarra, eta eficacia significatcen duten gracia ema
teco; eta eraten dicla gracia an erreceibiteen dituenari onec bere abdic
Sacramentuari embarazuric ifinte erpadio. Fin errar onellaco

meredeac consequtu dexaqueam Cristaua, Taungoienaren enerrigotic
bere adizquide iratera, Demoniaren mendetic Taungoienaren se-
mea iratera, eta inferniaren meracitralleagandic ceruus erede-
rua iratera, ain erraz biurtu cinderaquean quizonai, Nola izan
einderque ain otra eta naquia Sacramentu Santuac sarri erre-
cibitcera etortcean? Nola ain ardura gabea Sacramentuac fru-
tuarequin errecibitcees ondo disporitcean?
i Cer importa da nere Aditalleac, iratea Sacramentuac gure animaco
gaitz quicien erremediua, Jesucristo gure Taunaren pasioes mere-
cimentuen depositua, gure Redemptorearen neurrigabea miseri-
cordiaren iturriac, gure animac garbitcees premiazuac diran doa-
yarequin betae, oec errecibitcera ex etortcearequin, edo gairquin erre-
cibitcearequin alperae, frutu gabea, eta caltegarriac biurtcen ba-
digu? Sacramentu Santuac errecibitu exquero ten becein argalae, pe-
caturaco ten becein erroae, oitura gaitzuetara ten becein usatuac,
eta genero quattitaco gaitzaguearian sartuac queraten baquera, gra-
cia, virtute, eta devocionaren antecio ex degula? Eta cimbaitegan gu-
re desgraciae au quertaten da? Eta izango da erremedio gabea -
Cristau geyenitan gaurco egunecan icusten dan Nagai icaragarr-
ai? Ex Cristauac, Sacramentuac betae sendatueo dixue, oec gair-
qui errecibitcearequin errayetarano irigui dexuten Nagai, berriro

5
ondo quertaturic errecibitcen badituante, allegatu zaiteste bada eme
ndic aurrera fede vici, eta errespeto, ^{andiarrequin} octaro, allegatu zaiteste erro
verencia, devocio, eta amorioz beteric, allegatu zaiteste Sacra
mentuac errecibitcen duenagan escatcen duen quertaera etadiu
posiciuarequin, onela pecatu gustuetatic zuen animac garbitu
ditean, apaindu ditean virtuteen trage ederraquin mundu
onetan, quero mereci dezaxuen Saungoicua eternidade gacian
goratzea: deseatam diruedan beccia, Aitoren &.

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

